

Krotoszyński Oredownik Powiatowy

przedpłata kwartalna w admin. 20 mk.,
pocztą 21 mk., Egzemplarz pojed. 2 mk.

Redakcja: Starostwo Krotoszyn.
Drukarnia i Ekspedycja: Drukarnia
Kosmála, Krotoszyn, Kozmińska 16.

Ogłoszenia kosztują za wiersz nonp. 3 mk.
Wiersz reklamowy 6 mk.

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia czerwca 1921 r. w sprawie przeprowadzenia powszechnego spisu ludności.

(Dokończenie).

§ 7. Zeznania poczynione w czasie spisu będą używane tylko do celów statystycznych i nie mogą być udzielane władzom publicznym ani też osobom prywatnym w innym celu, w szczególności zaś nie mogą być podstawą do nakładania podatków, przeprowadzenia rekwizycji lub wytaczania docho-
dzeń sądowych lub administracyjnych.

§ 8. Koszta druku i rozesłanie formularzy, jak inne koszta związane z przeprowadzeniem spisu, prócz wyjątków wymienionych w § 14 niniejszego rozporządzenia, onosi Skarb Państwa.

§ 9. Władzami spisowymi w b. dzielnicy rosyjskiej i austriacko-węgierskiej są rządowe władze administracyjne I instancji.

Władze te przeprowadzają spis za pośrednictwem komisarzy spisowych przy współdziałaniu władz gminnych pod nadzorem władz rządowych II instancji. Władze rządowe II instancji mogą na wniosek starostów rzekażać w porozumieniu z Głównym Urzędem Statystycznym przeprowadzenie spisu nagratram poszczególnych miast, które w tym wypadku będą posiadały prawa władzy spisowej.

W byłej dzielnicy pruskiej i na Śląsku Cieszyńskim władzami spisowymi są władze niniejszcowe a to w województwach poznańskim i pomorskim magistraty w miastach, zarządy gminne w gminach wiejskich oraz zarządy domiualne na obszarach domiualnych, na Śląsku Cieszyńskim zaś przeło-
żeni gmin.

Władze te przeprowadzają spis w byłej dzielnicy pruskiej pod nadzorem i kierunkiem władz powiatowych i wojewodów, na Śląsku Cieszyńskim zaś pod nadzorem starostów i Komisji Tymczasowej.

§ 10. Władza spisowa dzieli podległe sobie terytorjum na okręgi spisowe i przydziela każdy z nich komisarzowi spisowemu, których mianuje w pierwszym rzędzie z pośród urzędników państwowych i samorządowych i wystawia im urzędowe legitymacje.

§ 11. Komisarze spisowi w czasie wykonywania czynności spisowych mają charakter funkcjonarjuszy publicznych i stoją pod prawną ochroną przysługującą urzędnikom państwowym.

Pełnią oni swoje czynności jako honorową funkcje obywatelską w zasadzie bezpłatnie, jednak na żądanie otrzymują wynagrodzenie według norm ustalonych przez władzę spisową w granicach wskazanych

przez Główny Urząd Statystyczny w porozumieniu z Ministrem Skarbu względnie z Ministrem b. Dzielnicy pruskiej

§ 12. W celu wykonania prac przygotowawczych, rozwinięcia propagandy spisowej, wyszukania oraz przygotowania komisarzy spisowych, podziału powiatów, miast i gmin na okręgi spisowe, i innych funkcji, mogą być powołane przez władzę spisową jako organ doradczy i pomocniczy, powiatowe, miejskie, a w b. dzielnicy pruskiej i na Śląsku Cieszyńskim i gminne komisje spisowe.

Komisja składać się będzie z przedstawiciela władzy spisowej jako przewodniczącego, i z powołanych przez niego członków z pośród działaczy samorządowych, przedstawicieli instytucji społecznych i gospodarczych i miejscowych urzędników państwowych i komunalnych.

§ 13. Gminy wiejskie i miejskie, a w b. dzielnicy pruskiej i obszary domiualne obowiązane są do dnia 1. sierpnia 1921 r. sprawdzić, ewentualnie uzupełnić lub wprowadzić numeracje domów mieszkalnych, a po ukończeniu numeracji do dnia 15. sierpnia 1921 r. dostarczyć władzy spisowej wykazów miejscowości, ulic i domów według numerów.

Numeracja domów winna być po dniu 1. sierpnia 1921 r. utrzymywana w ewidencji i przeprowadzana w dalszym ciągu. Wykreslenie numeru może być zarządzane tylko przez władzę administracyjną I instancji.

Przepisy wykonawcze o numerowaniu domów wyda Minister Spraw Wewnętrznych względnie Minister b. Dzielnicy Pruskiej w porozumieniu z Głównym Urzędem Statystycznym.

Władze administracyjne I i II instancji mają czuwać nad ściśm wykonaniem przepisów niniejszego artykułu.

§ 14. Władze gminne wyszczególnione w § 13, obowiązane są ponadto współdziałać przy przeprowadzeniu spisu, a w szczególności dostarczyć komisarzom spisowym asystencji urzędowej, urzędowego lokalu wraz ze światłem i opałem, zaopatrzyć ich w materiały piśmienne, dostarczać w razie potrzeby podwód dla komisarzy spisowych, pokryć połowę kosztów wynagrodzenia komisarzy spisowych i wogóle spełniać wszystkie czynności wskazane instrukcjami spisowemi.

§ 15. Wykonanie niniejszego rozporządzenia w drodze wydania instrukcji dla władz spisowych oraz gminnych poleca się Dyrektorowi Głównego Urzędu Statystycznego w porozumieniu z właściwymi Ministrami.

§ 16. Rozporządzenie niniejsze obowiązuje z dniem ogłoszenia.

Prezydent Ministrów: Witos.
Minister Spraw Wewnętrznych: Raczkiewicz.
Minister Skarbu: Steczkowski.
Minister b. Dzielnicy Pruskiej: W. Kucharski.

Okólnik.

Do
pp. Starostów i Prezydentów
w Poznaniu i w Bydgoszczy.

Celem ochrony publiczności przed wzmagającym się obecnie nadmiernie podbijaniem cen przesyłam p. Staroście załączone obwieszczenie z poleceniem wezwania Magistratów odnośnych miast liczących więcej niż 10 000 mieszkańców a według uznania i mniejszych do utworzenia wymienionych w obwieszczeniu Komisji Kalkulacji cen, nadzoru nad wykonaniem przepisów obwieszczenia i sprawnym działaniem powołanych do urzędowania komisji.

Urzędowanie w komisjach uważam za urząd honorowy i mam niepełną nadzieję, że w każdym większym czy mniejszym mieście znaleźć się powinna dostateczna liczba patryotycznie myślących osób z każdego stanu, któreby działalnością swą przyczynić się chciały w walce wzmagającym się obecnie paskarstwem ku pożytkowi i zadowoleniu wspólbywateli.

Pan Starosta zechce natychmiast wydać odnośne zarządzenia do Magistratów. Obwieszczenie ogłosić w Oredowniku Pow. i o załatwieniu mnie powiadomić.

Życzeniem moim jest, żeby z dniem 20. b. m. najpóźniej komisje te rozpoczęły już swoją działalność.

Poznań, dnia 9. sierpnia 1921.

W o j e w o d a.

w. z.

(—) Rzepecki.

Powyższe podaje się do wiadomości.

Krotoszyn, dnia 17. sierpnia 1921.

Starosta.

Obwieszczenie.

Na zasadzie ustawy z 25. 9. 1918 r. w sprawie ustanowienia urzędów badania cen zarządzam co następuje:

§ 1.

Celem przeszkodzenia nadmiernemu i nieuzasadnionemu podbijaniu cen na artykuły pierwszej potrzeby i towary wchodzące w zakres szewstwa i krawiectwa powołuję do życia w wszystkich miastach liczących więcej niż 10000 mieszkańców obowiązujące, w mniejszych według uznania p. Starosty t. zw. **Komisje Kalkulacji cen**. Wykonanie tego rozporządzenia polecam pp. Starostom, Prezydentom miasta Poznania i Bydgoszczy

i wezwanym przez nich organom podwładnym.

Komisje te, liczące stosownie do wielkości miasta razem z przewodniczącym 7—17 członków, składają się do połowy z przedstawicieli producentów, wytworców, hurtowników, detalistów do połowy z koła konsumentów i bezpartijnego rzeczoznawcy.

§ 2.

Zadaniem powołanej komisji jest wyśrodkowanie i uzgodnienie cen za wyżej wymienione artykuły na pewien z góry oznaczony przeciąg czasu na podstawie każdorazowej kalkulacji kupieckiej z uwzględnieniem żądań i życzeń członków odnośnej komisji. Ceny te należy podać do wiadomości publicznej. Poza tem przysługuje komisji prawo rzeczoznawczego orzeczenia w razie sporu i wydawania opinii w przypadkach sądowej decyzji.

§ 3.

Komisje winne zarządzić na przeciąg przewidzianego czasu wyraźnie i dla każdego widoczne wyznaczenie cen w składach, wystawach składowych, na targach i wszelkich miejscach, w których się artykuły do celom sprzedaży publiczności przedkłada. Po zatem komisje te są uprawnione celem sprawdzenia zapasów lub kalkulacji i przekonania się o sumiennem wykonaniu rozporządzenia do:

1. zwiedzania miejsc, w których artykuły te się wytwarza, składa lub sprzedaje,
2. zarządzania przedłożenia podkładek handlowych, faktur, rachunków, zapisków, listów przewozowych i t. p. dokumentów, na których się kalkulacja opiera.

§ 4.

Komisje mają prawo w toku swego urzędowania do przesłuchiwania świadków lub rzeczoznawców pod przysięgą. Członkowie komisji zobowiązani są do zachowania urzędowej tajemnicy w wszelkich sprawach dotyczących ich urzędowej czynności.

§ 5.

Celem uniknięcia szkodliwej wzajemnej konkurencji są komisje zobowiązane porozumieć się z komisjami sąsiednich miejscowości, co do cen wykazujących nadmierną różnicę.

§ 6.

Przepisy karne.

Więzieniem półrocznem lub grzywną do 15000 marek ukarany zostanie:

1. kto rozmyślnie wykracza przeciw przepisom komisji odnośnie § 3 niniejszego rozporządzenia,
2. kto na zażądanie od niego rzeczoznawczej opinii niepełnej lub świadomie fałszywej udzielił odpowiedzi lub wykroczy przeciw przepisom § 4.

Fałszywe zeznania zdane pod przysięgą podpadają karom przewidzianym w kodeksie karnym.

Zwracam szczególnie uwagę, że przepisy o lichwie pozostają nadal w użyciu i że konfiskata towarów na tej zasadzie może być w przyszłości nadal zastosowana.

Starosta.

W związku z Ustawą Sejmową z dnia 7. lipca 21 (Dz. Ust. nr. 63 z dnia 21. lipca 1921 poz. 389) o zniesieniu ograniczeń w zakresie obrotu ziemiopłodami oraz o postawieniu Ministerstwa Apropiacji w stan likwidacji należy zaprzestać rewizji na gra-

nicy gospodarczej, które się odbywały celem przeprowadzenia przepisów wynikających z rozporządzenia:

- a) ustęp 1 rozporządzenia Komisarjatu Naczelnej Rady Ludowej z dnia 9. 1. 1919 (Tyg. Urz. N. R. L. nr. 1 str. 4)
- b) rozporządzenie Kom. N. R. L. z dnia 26. 1. 1919 (Tyg. Urz. nr. 3 str. 13) dot. wywozu zwierząt, towarów i fabrykatów wszelkiego rodzaju;
- c) rozporządzenie Kom. N. R. L. z dnia 2. kwietnia 1919 (Tyg. Urz. nr. 4 str. 14) dot. wywozu artykułów codziennej potrzeby;
- d) dotychczasowe rozporządzenie Ministerstwa b. Dz. Pr. z dnia 16. 1. 1920 (Dz. Urz. nr. 7 str. 135) w przedmiocie wywozu i dowozu towarów dot. terytorjów b. Dz. Pr.

Nie należy zatem czynić żadnych trudności w przewozie wszelkiego rodzaju żywności, paszy, zwierząt, towarów i fabrykatów.

Natomiast nadal istnieć będzie kontrola nad przestrzeganiem przepisów dotyczących obrotu cukrem, spirytusem, tytoniem i solą.

Co do soli, to artykuł ten poza byłą dzielnicą pruską podlega monopolowi państwowemu aż do uzgodnienia naszego ustawodawstwa z tymże stanem należy nadal przeciwdziałać przewozowi soli przez granicę Województwa do b. Kongresówki

Nad transportami kolejowemi czuwać będą władze komunikacyjne. Natomiast polecić należy władzom policyjnym w okolicach wytworni soli, by mianowicie zapobiegały nielegalnym transportem furmankami.

Warszawa, dnia 26. lipca 1921.

Minister

(—) pr. J. Trziński.

Powyższe rozporządzenie podaje do wiadomości.

Krotoszyn, dnia 18. sierpnia 1921.

Starosta.

Czerwonka wśród świń.

Jak donoszą ze sfer dobrze poinformowanych, wybuchła w ostatnich tygodniach ostra czerwonka wśród nierogacizny, która z każdym dniem staje się groźniejszą. Nie sumienni posiadacze i hodowcy nierogacizny chcą uniknąć straty, oddają świnię na nóż przy pierwszych objawach tej choroby, trudniej zresztą w swych początkach do stwierdzenia sanitarnego, skutkiem czego ukazuje się w jatkach coraz więcej mięsa wieprzowego, pozornie tylko zdrowego. W interesie więc zdrowia publicznego należałyby nadzór w tym kierunku zaostrożny i uniemożliwić te karygodne nadużycia, groźne dla ludności.

1) Co do czerwonki istnieje obowiązek donoszenia władzy policyjnej w myśl § 10, 11 ustawy o chorobach zaraźliwych zwierząt.

2) Według § 1 i 2 ustawy z dnia 3. 6. 20 o badaniu bydła rzeźnego i mięsa, świnię przeznaczone do użytku poza obrębem własnego gospodarstwa, powinno być przed i po zabiciu badane przez właściwego badacza mięsa. Na te przepisy zwracam uwagę ludności.

3) Należy przeprowadzić policyjną kontrolę na targach mięsnych według przepisów rozporządzenia Ministerstwa Rolnictwa, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Ministerstwa Oświaty ustęp 18, 19 i 20 z dnia 17

8. 1907 (Dziennik Urzędowy Ministerstwa Rolnictwa str. 351.

Krotoszyn, dnia 9. sierpnia 1921.

Starosta.

PP. piekarzom do wiadomości, iż od cinki kart chlebowych przyjmowane będą w Starostwie pokój 11 trzy razy w miesiącu i to 8., 18. i 28. każdego miesiąca w godzinach przed południowych.

Zwraca się zarazem uwagę, iż chleb na kartki wolno tylko sprzedawać na od cinki ważne w oznaczonym tygodniu.

Krotoszyn, dnia 17. sierpnia 1921.

Starosta.

Stosownie do zarządzenia Ministerstwa b. dzielnicy pruskiej za l. dz. 13 b. 966/21 podaje do wiadomości, że na mocy ustawy o czasie pracy w przemyśle i handlu z 18. grudnia 1919 art. 3-go przepisów przejściowych (Dz. Ust. Rz. P. nr. 2) we wszelkich przedsiębiorstwach przemysłowych i handlowych należy płacić za 48 godzin, pomimo 46 godzinnego tygodnia pracy.

Krotoszyn, dnia 9. sierpnia 1921.

Starosta.

Licytacja wojskowych koni hodowlanych (6 ogierów i 24 klaczy) odbędzie się w wtorek dnia 23. b. m. o godz 12-tej w Poznaniu przy ulicy Grunwaldzkiej na majdanie naprzeciwko byłych koszarów trenu. Dojazd tramwajem nr. 6 i 7. Udział w licytacji mogą brać tylko rolnicy, posiadające świadectwo Starostwa.

Krotoszyn, dnia 16. sierpnia 1921.

Starosta.

Pan Jan Filipczak, kupiec z Krotoszyna, został mianowany Głównym agentem Krajowego Ubezpieczenia Ogniewego w Poznaniu.

Starosta.

Niżej podani stawili wniosek o wyjazd do Niemiec na stałe:

Goetz Jadwiga i Anna, Krotoszyn
Stark Wilhelmine, Krotoszyn
Langner Fryderyk, Rosenfeld
Wasser Paula i Elzbieta, Krotoszyn
Neugebauer Gustav, Helenopol
Prause Ida, Krotoszyn
Schmidt Alwine, Krotoszyn
Ecke Augustyna, Krotoszyn
Schulz Klara, Krotoszyn

Krotoszyn, dnia 17. sierpnia 1921.

Starosta.

Zboże chlebowe, które do tego czasu przez właścicieli ziemskich po niższej cenie na zaopatrzenie najuboższej ludności miast w firmach zbożowych oddane zostało, stawia się odnośnym magistratom do dyspozycji celem zaopatrywania najuboższej ludności swego miasta w chleb tańszy.

Także wszystko dalsze zboże, które na ten cel oddane zostanie, powierza się również magistratom. Tymże przysługuje prawo uregulowania odstawy i zużywania tego zboża w sposób, który im się wydaje najdogodniejszy.

Powyższe dają magistratom, przewodniczącym gmin i dworów oraz wszystkim właścicielom ziemskim do wiadomości.

Apeluje zarazem do wszystkich, którzy mogą jakąś cząstkę swego zboża chlebowego po niższej cenie na zaopatrzenie w chleb najuboższej ludności miast oddać, o niezwłoczne tego wykonanie.

Krotoszyn, dnia 19. sierpnia 1921.

Starosta.

Kupujemy w każdej ilości:
**żyto, pszenice,
jęczmień, owies,
rzepak, koniczyny,**
oraz wszelkie inne ziemiopłody,
płacąc najwyższe ceny.

Prosimy o łaskawe oferty.

Pleszewskie Młyny Parowe Tow. Akc.
w Pleszewie.

Nr. telefonu: Pleszew 20. Adres dla telegramów: Młynyparowe.

Wydzierżawienie polowania

gminy Bestwin

odbędzie się

w czwartek, dnia 15. września 1921 o godz. 5-tej po południu
w oberży KRYŚ w Bestwinie.

Warunki będą w terminie ogłoszone.

Mieczysław Kaczmarek, sotts.

Wir sind Käufer für jedes
Quantum

**Roggen, Weizen,
Gerste, Hafer, Raps,
Kleearten,**

sowie alle andern Landw. Erzeug-
nisse, wofür wir die höchsten Preise
anlegen. Wir bitten um Offerten.

Wydzierżawienie polowania gminy Kobierna

odbędzie się w środę, dnia 24. sierpnia 1921 o godz. 5-tej po południu
w gościncu pana Czubaka w Kobiernie.

Warunki będą w terminie ogłoszone.

KURCZ, sotts.

Przyjmujemy

depozyta

w każdej wysokości i płacimy

za wypowiedzeniem dziennem 3%₀,

„ „ kwartalnym 4%₀,

„ „ półrocznym 5%₀.

Bank Kupiecki,

Sp. zap. z n. odp.
w Krotoszynie.

Sprzedaż drzewa

w rewirze Blankensee.

W sobotę, dnia 27. sierpnia 1921.

Zejście o godzinie 10-tej rano w gościncu w Rozdrażewku.

około 400 mtr. dębowych szczepów } oddz. 28, 1 i 2.
45 sztuk kupek chróstu

Książęcy urząd leśny
pod polskim rządem państwowym.

Baczność!

Prima suchy prasowany

Torf (brykiety)

jest zaraz loco eksploatacja Turowy w każ-
dej ilości do oddania.

Eksploatacja Torfu Turowy

pod BOGUSŁAWIEM, powiat pleszewski.

Telefon: boczne połączenie **Tursko nr. 2.**

Nowe wkłady oszczędnościowe (depozyta)

przyjmujemy na 4—5% zależnie od umowy.

Bank Ludowy w Krotoszynie,

Sp. zap. z n. o.

Wezwanie publiczne.

Prokuratura przy Sądzie Okręgowym w Ostrowie oskarża:
Ludwika Maraszka, ostatnio zamiesz. w Krotoszynie, urodzony
10. 11. 1896, syna stelmacha Jana Maraszka w Krotoszynie,
że będąc zobowiązanym do służby wojskowej armii polskiej w
zamiarze uchylenia się od tejsz służby w lipcu 1920 r. wydał
się poza granicę Państwa Polskiego, przez co dopuścił się wyst.
dezeracji z § 140 u. k.

Ludwika Maraszka wzywa się do głównej rozprawy dnia
4. października 1921 r. o godz. 11^{1/2} przed południem
przed I. Izbą karną Sądu Okręgowego w Ostrowie, pokój 27.
W razie nieusprawiedliwionego niestawiennictwa, Sąd przystąpi
do rozprawy głównej i oskarżony ulegnie skazaniu na mocy
§ 472 u. k.

3. J. 446/21. Ostrow, dnia 14. lipca 1921.

Prokurator przy Sądzie Okręgowym.